

REHBERLİK SERVİSİ BİLGİLENDİRME BÜLTENİ

(OCAK 2022)

ÇOCUK İHMAL VE İSTİSMARI

İHMAL NEDİR?

Çocuğa bakmakla yükümlü kimsenin çocuğun gelişimi için gerekli (sağlık, eğitim, duygusal gelişim, beslenme, barınma ve güvenli yaşam) ihtiyaçlarının karşılanamaması ya da bu ihtiyaçların dikkate alınmaması durumudur.

ÇOCUK İSTİSMARI NEDİR?

Çocuğun sağlığını, fiziksel ve psikososyal gelişimini olumsuz etkileyen, bilerek ya da bilmeyerek uygulanan tüm davranışlara çocuk istismarı diyebiliriz.

Fiziksel İstismar: Çocuğun sağlığına, yaşamına, gelişimine veya onuruna zarar veren ya da zarar verebilme ihtimali yüksek, kasıtlı fiziksel güç kullanılmasıdır. Fiziksel bulgular nedeniyle saptanması en kolay istismar türüdür.

Duygusal İstismar: Ebeveynlerin veya çocuğa bakmakla yükümlü kimselerin çocuğu azarlaması, tehdit etmesi, utandırması, küçümsemesi, çocuğun kendine olan saygı ve güvenini zedeleyecek şekilde davranmasıdır.

Ekonomik İstismar: Çocuğun fiziksel ve zihinsel gelişimini olumsuz etkileyecek yaşı ve gücü ile orantılı olmayan işlerde çalıştırılmasıdır.

Cinsel İstismar: Çocuğun tam olarak anlayamadığı, onay vermesinin mümkün olmayacağı cinsel etkinliğe dahil edilmesidir.

Cinsel İstismarcı Kim Olabilir?

- Yetişkin bir erkek,
- Yetişkin bir kadın
- Yaşıtı
- Yaş olarak kendinden büyük çocuk
- Aileden biri de olabilir.

İstismarcıların %80' i çocuğun tanıdığı bir kişidir!

CİNSEL İSTİSMAR BELİRTİLERİ NELER OLABİLİR?

- Çocuklarda yaşına uygun olmayan şekilde davranışlarda gerileme, parmak emme, yatak ıslatma, anneye bağımlılık
- Saldırgan davranışlar
- İçine kapanma
- Daha öne tanıdığı kişilerle yalnız kalmaktan korkma huysuzluk ve sık ağlama
- Uyku ve yeme bozuklukları
- Baş ve karın ağrıları
- Olayla ilgili kâbuslar
- Olayı anımsatan nesnelere karşı yoğun psikolojik sıkıntı ve korku reaksiyonu
- Yaşına uygun olmayan cinsel davranışlar
- Cinsel istismara uğrayan çocukların %50 sinde travma sonrası stres bozukluğu görülmektedir.

İstismarla ilgili olarak gerekli kurumlarla iletişime geçmek hem yasal hem de vicdani bir zorunluluktur!

CİNSEL İSTİSMARLA İLGİLİ DOĞRU BİLİNEN YANLIŞLAR

1. Çocuklarda cinsel istismar nadir görülen bir durumdur. X
2. Sadece kız çocukları risk altındadır. X
3. Sıklıkla düşük gelirli ailelerde yaşanır. X
4. İstismarcılar dışarıdan fark edilebilen, anormal davranışları olan yabancı kişilerdir. X
5. Parklar, umumi tuvaletler, ıssız sokaklar, karanlık yerler cinsel istismarın gerçekleşebileceği tehlikeli bölgelerdir. X
6. Çocuk sesini çıkarmadıysa rızası vardır. X
7. Çocuklara uslu, akıllı, açık göz olmalarını söyleyip sık sık uyarırsak onları tehlikelerden korumuş oluruz. X
8. Çocuklar olan biteni çabuk unuturlar. Akıllı, olgun çocuklar bu deneyimi kolay atlatırlar. X

ÇOCUKLARIMIZI CİNSEL İSTİSMARDAN KORUMAK İÇİN EBEVEYNLERİN ÇOCUKLARINA VERECEĞİ MESAJLAR

- Sen özel ve önemlisin.
- Bedenin sana aittir.
- Bedeninde çok özel olan yerler var. Birisi buralara dokunmak veya bakmak isterse ona "hayır" de! Bu tanıdığın sevdiğin kişi de olabilir.
- Duygularına güven birisi sana dokunduğunda "kötü hissediyorsan" o kötü dokunuştur. İzin verme!
- Eğer birisi seni rahatsız ederse gelip hemen bana söylemeni istiyorum. Çünkü söyleyeceğin her şey değerli, hepsine inanıyorum.
- Eğer birisi sana doğru olmayan bir şekilde dokunursa "kötü dokunuş" bu senin hatan değil.

ANNE BABALAR CİNSEL İSTİSMARA UĞRAMIŞ ÇOCUKLARINA NASIL YARDIMCI OLABİLİRLER?

- ✓ Soğukkanlı olun.
- ✓ Çocuğunuza inanın.
- ✓ Çocuğunuzu suçlamayın.
- ✓ Doğru yardım alın.
- ✓ Çocuğunuza güven verin.
- ✓ Çocuğun olay hakkında konuşmasına izin verin.
- ✓ Çocuğunuzu eskisi gibi sevin.
- ✓ İstismar hakkında çocuğunuzu eğitin.

İstismara maruz kalan çocukların yaşa göre dağılımları incelendiğinde;

%30' unun 2-5

%40'ının 6-10

%30'unun 11-17 yaş grubunda olduğunu görüyoruz.

BAŞVURUDA BULUNACAĞINIZ YERLER

- ❖ Okul Rehberlik Servisi
- ❖ Okul İdaresi
- ❖ Çocuk İzlem Merkezleri
- ❖ Rehberlik ve Araştırma Merkezleri
- ❖ Baroların Çocuk Hakları Merkezi
- ❖ Size en yakın karakola başvurarak çocuk şube görevlileriyle iletişime geçebilirsiniz.

Süheyla ŞAHİN
Klinik Psikolog, Psikolojik Danışman ve Rehber Öğretmen